

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

PHÍ THỊ QUYÊN

QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN YÊN DŨNG,
TỈNH BẮC GIANG

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ

THÁI NGUYÊN, NĂM 2020

ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC KINH TẾ VÀ QUẢN TRỊ KINH DOANH

PHÍ THỊ QUYÊN

**QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC
TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN YÊN DŨNG,
TỈNH BẮC GIANG**

NGÀNH: QUẢN LÝ KINH TẾ
Mã Số : 8.34.01.10

LUẬN VĂN THẠC SĨ THEO ĐỊNH HƯỚNG ỨNG DỤNG

Người hướng dẫn khoa học: TS. ĐỖ THÙY NINH

THÁI NGUYÊN, NĂM 2020

LỜI CAM ĐOAN

Tác giả xin cam đoan đây là công trình nghiên cứu của bản thân tác giả. Các số liệu và các kết luận trong luận văn là trung thực, không sao chép từ bất kỳ một nguồn nào và dưới bất kỳ hình thức nào. Việc tham khảo các nguồn tài liệu (nếu có) đã được thực hiện trích dẫn và ghi nguồn tài liệu tham khảo đúng quy định.

Tác giả luận văn

Phí Thị Quyên

LỜI CẢM ƠN

Tác giả xin chân thành cảm ơn Ban giám hiệu, Phòng Quản lý đào tạo sau đại học trường Đại học Kinh tế và Quản trị Kinh doanh Thái Nguyên đã tận tình giảng dạy và giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình học tập và hoàn thiện đề tài nghiên cứu này.

Đặc biệt, xin trân trọng và cảm ơn sâu sắc đến cô giáo **TS. Đỗ Thùy Ninh** đã tận tình hướng dẫn, giúp đỡ tác giả trong suốt quá trình nghiên cứu để hoàn thiện luận văn.

Xin được cảm ơn Ban lãnh đạo và các cán bộ của Bảo hiểm xã hội huyện Yên Dũng đã cung cấp tài liệu và tạo điều kiện giúp tác giả trong quá trình thực hiện đề tài.

Xin chân thành cảm ơn các bạn bè, đồng nghiệp đã giúp đỡ tôi trong suốt quá trình thực hiện đề tài, nhờ đó tác giả mới có điều kiện hoàn thành luận văn của mình.

Xin tỏ lòng biết ơn sâu sắc đến gia đình đã chia sẻ, động viên, giúp đỡ tác giả trong quá trình học tập và thực hiện luận văn.

Mặc dù tác giả đã có nhiều cố gắng, song bản luận văn này khó tránh khỏi những hạn chế, khiếm khuyết nhất định; Kính mong nhận được sự chỉ bảo, đóng góp chân thành của các thầy giáo, cô giáo, các bạn bè đồng nghiệp để đề tài nghiên cứu này được hoàn thiện hơn nữa.

Xin trân trọng cảm ơn!

Tác giả luận văn

Phí Thị Quyên

MỤC LỤC

LỜI CAM ĐOAN	i
LỜI CẢM ƠN	ii
MỤC LỤC	iii
DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT	vi
DANH MỤC BẢNG BIỂU	vii
DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ	viii
PHẦN MỞ ĐẦU	1
1. Tính cấp thiết của đề tài	1
2. Mục tiêu nghiên cứu đề tài	2
3. Đối tượng và phạm vi nghiên cứu	2
4. Ý nghĩa khoa học và ý nghĩa thực tiễn của đề tài	2
5. Nội dung của luận văn	3
CHƯƠNG 1 CƠ SỞ LÝ LUẬN VÀ THỰC TIỄN VỀ QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM XÃ HỘI BẮT BUỘC	4
1.1. Cơ sở lý luận về quản lý thu BHXH bắt buộc	4
1.1.1. Các khái niệm liên quan	4
1.1.2. Khát quát chung về công tác thu bảo hiểm xã hội	5
1.2. Cơ sở lý luận về công tác quản lý thu BHXH	9
1.2.1. Khái niệm, vai trò, mục đích quản lý thu BHXH	9
1.2.2. Căn cứ pháp lý trong quản lý thu BHXH	10
1.2.3. Mô hình và phân cấp quản lý thu bảo hiểm xã hội	12
1.2.4. Nội dung quản lý thu BHXH bắt buộc	13
1.3. Cơ sở thực tiễn về công tác quản lý thu BHXH	19
1.3.1. Công tác quản lý thu BHXH ở một số địa phương	20
1.3.2. Bài học kinh nghiệm về công tác quản lý thu BHXH huyện Yên Dũng	26

CHƯƠNG 2 PHƯƠNG PHÁP NGHIÊN CỨU	28
2.1. Câu hỏi nghiên cứu	28
2.2. Nguồn số liệu và phương pháp thu thập	28
2.2.1. Nguồn số liệu thứ cấp	28
2.2.2. Nguồn số liệu sơ cấp	29
2.3. Phương pháp nghiên cứu, phân tích số liệu	31
2.3.1. Phương pháp thống kê.....	32
2.3.2. Phương pháp phân tích tổng hợp	32
2.4. Hệ thống chỉ tiêu nghiên cứu	32
CHƯƠNG 3 THỰC TRẠNG QUẢN LÝ THU BHXH BẮT BUỘC TRÊN	
ĐỊA BÀN HUYỆN YÊN DŨNG	34
3.1. Khái quát chung về bảo hiểm xã hội huyện Yên Dũng	34
3.1.1. Quá trình hình thành và phát triển	34
3.1.2. Cơ cấu tổ chức bộ máy.....	34
3.1.3. Điều kiện tự nhiên về kinh tế xã hội có ảnh hưởng tới hoạt động thu BHXH.....	41
3.1.4. Tình hình hoạt động của BHXH huyện Yên Dũng.....	42
3.2. Thực trạng công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn huyện Yên Dũng..	43
3.2.1. Lập kế hoạch thu BHXH bắt buộc	44
3.2.2. Triển khai kế hoạch thu BHXH bắt buộc	48
3.2.3. Kiểm tra giám sát công tác thu BHXH bắt buộc	54
3.3. Các nhân tố ảnh hưởng đến công tác quản lý thu BHXH bắt buộc trên địa bàn huyện Yên Dũng.....	57
3.3.1. Nhân tố chủ quan	57
Nguồn: Báo cáo BHXH huyện Yên Dũng từ 2016-2018	59
3.3.2. Nhân tố khách quan.....	59
3.4. Đánh giá thực trạng công tác quản lý thu BHXH trên địa bàn huyện Yên Dũng.....	62

3.4.1 Những thành tựu đạt được.....	62
3.4.2. Những tồn tại hạn chế và nguyên nhân.....	66
CHƯƠNG 4: GIẢI PHÁP TĂNG CƯỜNG QUẢN LÝ THU BẢO HIỂM	
XÃ HỘI TRÊN ĐỊA BÀN HUYỆN YÊN DŨNG, TỈNH BẮC GIANG.	75
4.1. Phương hướng, mục tiêu quản lý thu bảo hiểm xã hội giai đoạn 2016-2020	75
4.1.1. Định hướng phát triển kinh tế - xã hội của huyện Yên Dũng đến năm 2020, tầm nhìn đến năm 2030	75
4.1.2. Định hướng hoạt động chung của BHXH huyện Yên Dũng	76
4.2. Một số giải pháp nhằm tăng cường công tác quản lý thu BHXH bắt buộc trên địa bàn huyện Yên Dũng.....	78
4.2.1. Hoàn thiện quản lý và mở rộng đối tượng tham gia bảo hiểm xã hội ..	78
4.2.2. Hoàn thiện quy trình thu bảo hiểm xã hội.....	81
4.2.3. Đẩy mạnh công tác thu hồi nợ đọng	83
4.2.4. Đẩy mạnh công tác thông tin tuyên truyền	87
4.2.5. Tăng cường công tác kiểm tra, giám sát	89
4.2.6. Nâng cao trình độ nguồn nhân lực	91
4.2.7. Tăng cường cơ sở vật chất phục vụ công tác thu.....	93
4.3. Khuyến nghị	95
4.3.1. Kiến nghị đối với cơ quan quản lý Nhà nước về BHXH.....	95
4.3.2. Kiến nghị với BHXH Việt Nam.....	97
4.3.3. Kiến nghị với UBND huyện Yên Dũng.....	98
DANH MỤC TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	102
PHỤ LỤC.....	103

DANH MỤC TỪ VIẾT TẮT

Viết tắt	Viết đầy đủ
ASXH	An sinh xã hội
BHTN	Bảo hiểm thất nghiệp
BHXH	Bảo hiểm xã hội
BHYT	Bảo hiểm y tế
CNTT	Công nghệ thông tin
KT & QTKD	Kinh tế và quản trị kinh doanh
DN	Doanh nghiệp
ĐTNN	Đầu tư nước ngoài
HCSN	Hành chính sự nghiệp
NLD	Người lao động
NN & PTNT	Nông nghiệp và phát triển nông thôn
NSDLLĐ	Người sử dụng lao động
NSNN	Ngân sách nhà nước
SXKD	Sản xuất kinh doanh
TNLD-BNN	Tai nạn lao động - Bệnh nghề nghiệp
UBND	Ủy ban nhân dân

DANH MỤC BẢNG BIỂU

Bảng 1.1. Tình hình đơn vị tham gia BHXH giai đoạn 2016-2018.....	20
Bảng 1.2: Tình hình NLĐ người tham gia BHXH giai đoạn 2016-2018	20
Bảng 1.3: Thực hiện thu BHXH bắt buộc so với kế hoạch trong các năm....	21
Bảng 1.4: Kết quả công tác thanh tra, kiểm tra, hậu kiểm giai đoạn	25
Bảng 2.1 : Tổng hợp kết quả chọn mẫu	30
Bảng 2.2 : Thang đánh giá Likert	31
Bảng 3.1. Kết quả hoạt động của BHXH huyện Yên Dũng giai đoạn 2016-2018	42
Bảng 3.2 : Tổng hợp đơn vị tham gia BHXH bắt buộc theo khối tại huyện Yên Dũng giai đoạn 2016-2018	43
Bảng 3.3. Bảng tổng hợp đối tượng tham gia BHXH bắt buộc theo khối tại huyện Yên Dũng giai đoạn 2016-2018.....	45
Bảng 3.4. Số đơn vị, lao động tham gia BHXH giai đoạn 2016-2018	49
Bảng 3.5. Tình hình thực hiện kế hoạch thu giai đoạn 2016-2018.....	55
Bảng 3.6: Kết quả công tác thanh tra, kiểm tra, hậu kiểm giai đoạn 2016-2018	57
Bảng 3.7 Nhân tố ảnh hưởng đến quản lý thu BHXH bắt buộc trên địa bàn huyện Yên Dũng giai đoạn 2016-2018.....	59
Bảng 3.8. Tốc độ tăng trưởng nguồn thu BHXH của BHXH huyện Yên Dũng giai đoạn 2016-2018	62

DANH MỤC CÁC SƠ ĐỒ, BIỂU ĐỒ, HÌNH VẼ

Hình 1.1: Tình hình kế hoạch thu BHXH bắt buộc tại BHXH huyện Phú Bình (2012- 2016).....	22
Hình 1.2: Tình hình nợ đọng tiền BHXH giai đoạn 2014-2018	24
Sơ đồ 3.1. Mô hình tổ chức BHXH huyện Yên Dũng	36
Biểu đồ 3.1. Số đơn vị SDLĐ tham gia BHXH bắt buộc theo khối tại BHXH huyện Yên Dũng năm 2018	44
Biểu đồ 3.2. Số lao động tham gia BHXH bắt buộc theo khối tại BHXH huyện Yên Dũng năm 2018	46